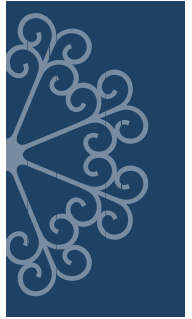

בית מדרש

517

פרשת כי תשא

זמני כניסת ויציאת השבת

✡	🕒	
18:15	17:02	ירושלים
18:16	17:18	בני ברק
19:00	17:51	ציריך
18:54	17:24	וינה
19:15	18:05	אנטוורפן
19:24	18:06	פריז
18:29	17:26	לונדון

דבר הישיבה

בלי מנהיג נופלים לבירה עמיקתא

שמעתי מאחד מתלמידי ישיבת מיה, כשהישיבה היתה בשנחאי שבמדינת סין, בזמן מלחמת עולם השניה, והגיעו אליהם כל הבשורות המזעזעות ונוראות שנעשו לאחינו שבארצות אירופה, והמצב רוח של תלמידי הישיבה היה נמוך מאד, כששמעו על ההרס לעמינו שהגרמנים-עמלקים עושים לנו.

והנה הגיע חג הפורים, וכמובן, היו מחויבים קצת להרים את האווירה כי פורים זה פורים. היה שם הגר"ר שלום שפירא זצ"ל שהיה אז בחור בן שבע עשרה, ואמר לו הארי שבחבורה הגר"ר לייב מאלין זצ"ל [שהיה גם מגדולי תלמידי הגר"ר ז"ל מבריסק זצ"ל], בהאי לישינא: "שלומיקע, הלא אתה בריסקער [נולד וגדל בבריסק], תגיד לנו איזה "ווארט" בריסקאי [א בריסקער ווארט], ווארט שמתאים לבריסק.

וזה היה בפרשת כי תשא, ואמר להם כף: הנה יש לשאול איך זה יכול להיות - חטא העגל - איך מבינים שתיכף ומיד כשראו מיטתו של משה רבנו בשמים, עבדו עבודה זרה, הלא הם אלו שלא מכבר יצאו ממצרים, ועברו את הים ע"י קריעת ים סוף וכו', איך מבינים דבר זה שתיכף עם פטירת משה רבנו ניגשו לעשות עגל [שהשטן הראה להם את מטתו של משה רבנו בשמים], הלא יש לעשות קודם הספדים וחיפוש ממלאי מקום וכו', איך יתכן, איך יתכן.

אלא, צריך לומר "אז אזוי קוקצזיק אויס אז עס איז נישט דא קיין רעבי, מען פאלט ביזן סוף" [כך הוא הדבר כשאין להם רבי ומנהיג, נופלים עד הסוף, רגע אחד בלי רבי ומנהיג אין גבול לאן שאפשר ליפול]. הגאון רבי לייב מאלין התרגש, קם ונישקו על ראשו... ואמה: אוי כמה זה נכון, כמה זה נכון!

(אוהל משה - שמות, עמ' תשס"ז בהערות)

"הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובוזה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה" (מרוך המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוויץ זצוק"ל ממיר)

מתורת רבותינו

הטעם שהשטן מעורר מחלוקת - דוקא בערב שבת

ששת ימים יעשה מלאכה וביום השביעי שבת וגו' (לא, טו).

ומה שהיה השטן מתגרה בהם בערב שבת בין השמשות דוקא, נראה על כי יום השבת הוא כנאמר בתפילה "יום מנוחה וקדושה לעמך נתת וכו' מנוחת שלום ושלחה והשקט ובטח", וזה טבעו של יום השבת שהוא זמן מנוחה ושלום ושלחה וכו', וכיון שיום השבת אינו מסוגל למחלוקת, אוזר השטן כל כחו בערב שבת להבעיר אש כל שהיא, של מחלוקת.

שיחות מוסר (תשל"ב מאמר ל"ג)

שח מרן ראש הישיבה שה"ת הגר"ח שמואלביץ. מקום שיש בו מחלוקת הוא ביתו של השטן, אבל במקום השלום, אין לו דריסת רגל. וכפי שהגמרא במסכת גיטין (נב, א) מספרת על אותו זוג, שבכל ערב שבת בין השמשות היתה פורצת בינו לבניה קטטה, מתלקחת מריבה. פעם נקלע לשם התנא רבי מאיר, והתעכב שם שלושה שבועות עד שהשכין את שלום הבית על כנו, שמע את השטן מקונן וקובל: "ווי שהוציאני רבי מאיר מביתי".

טעם נפלא מדוע קורין "ויחל" ביום תענית

ויחל משה את פני ה' אלקיו וגו' (לב, יא).

למשה כן כתיב (תהלים קב) "תפלה לעניי" - כי תפילת העני חשובה כתפלת משה, ובאמת עיקר של התענית היא התפילה וצעקה כי תענית היא מדרבנן וצעקה היא מן התורה, ואצלנו היא ההיפך כי האדם מורגל כבר מהבית בתענית, ועל כן לזה הוא קרוב משא"כ 'תפלה צעקה' זהו חדשות אצלו, ועל כן אין מחשיב כל כך התפלה.

ולכן מה שקורין פרשת ויחל בא להזכיר לנו שהתפלה היא מה שבכוחה להביא הישועה, כי התפילה היא להראות כמה האדם משתתף בצערן של כלל ישראל.

יד יחזקאל (עמ' קע)

שח הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין. פרשה זו קורין ביום תענית. והוא להראות לנו כי כל הישועה של כלל ישראל תלויה בעיקר בהשתתפות בצערן של ישראל כמ"ש חז"ל מאי דעלך סני לחברך לא תעביד, זהו כלל כל התורה כולה.

משה רבינו ע"ה הראה לדורות כי יחיד לבדו בכוחו להציל ע"י השתתפותו בכל נפשו בצערן של ישראל, וזה יכול לעכב הגזר דין, כי משה רבינו ע"ה זכה להביא סליחה על ישראל בזה שהסכים למחות שמו בשביל ישראל כמו שנאמר "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת", השתתפות כזו יכולה להציל, וזה מה שכתב "ויחל שהתפלל עד שנעשה חולה, וצריך לידע שכמו דכתיב (תהלים צ, א) תפלה

מדוע לא אכל הגה"צ המשגיח דגים בימי השבוע

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת (לא, טז).

במנהגו זה המשיך גם ביפן. אבל שם היה מחסור באוכל, הלחם חולק בצמצום, לפי תלושים. בדגים, לעומת זאת, לא היה מחסור. העיר היתה על חוף הים, והיו דגים בשפע. ראו בני הישיבה שמרן המשגיח מתנזר מאכילת הדגים ומעדיף להישאר רעב, וסברו שיש פקפוק על כשרותם. נמנעו אף הם מאכילתם. נודע הדבר להגראי"ל. ערך "התרת נדרים" על מנהגו, ואכל דגים לעיני כולם. נוכחו בני הישיבה שאין כאן חשש והחלו לאכלם. ורבינו שב למנהגו...

רגיל היה הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל לומר בשם הסבא מקעלם שהדרישות מאתנו מקיפות ורבות, וההלכה הפסוקה היא המינימום, הדרגה הפחותה ביותר כרביעית דם שבלעדיה אין חיים, אבל אוי למי שאין בו אלא רביעית דם! (אור יחזקאל, תורה ודעת רמא).

דוגמא לכך האיסור לאכול מצה בערב פסח, כדי שיאכלנה בערב לתיאבון (אוי"ח סי' תע"א, ב). מרן המשגיח הגר"ל חתר למהות הדין ויסודו, והפיק לקחו: לא אכל דגים בכל ימות השבוע, כדי לכבד ולענג בהם את השבת!

כח היצר הרע – אף שראו ניסים ונפלאות הסית אותם

קום עשה לנו אלהים (לב, א).

רבי משה רוזנשטיין בעל יסודי הדעת מספר: פעם שאלתי את מרן המשגיח רבי ירוחם ממיר אודות יוצאי מצרים, איך באו לידי חטא אחרי ראותם את כל הפלאות והניסים והמעמד הנשגב של מתן תורה

בהר סיני, סברתי לתומי – מספר רבי משה – ששייב לי איזה דבר מחקר עמוק, ויפרש לי את יסודות וסודות הענין, אך השיב לי: "זהו אהובי כח היצר, והתחיל לקרוא לפני בקול ניגון בככי ובדמעות "ארבעים

שנה אקוט בדוח, ואומר עם תועי לבב הם, והם לא ידעו דרכי" תשובתו זאת סיפקה, והספיקה לי יותר מהרבה פירושים וביאורים, והרבה למדתי אז וגם עתה מתשובה זו.

לקח מאלף מב' הניסים שהיו בלוחות הברית

לוחות כתובים משני עבריהם מזה ומזה הם כתובים (לב, טו).

בחדושי מרן רי"ז הלוי על התורה כתב, שמבואר בזה שהיו שני ניסים בלוחות הברית, א. שהכתב היה מעבר אחד אל העבר השני, וממילא מ"ם וסמ"ך שבלוחות בנס היו עומדין (כדאיתא שבת קד, א) ב. שהכתב היה נקרא משני הצדדים, וכמו שאמרו בגמ' (שם) שכתב שבלוחות היה נקרא מבפנים ונקרא מבחוץ, כגון נבוב, בובן, והיינו שלא היו האותיות הפוכות מצד השני.

ושני ניסים אלו מרומזים בפסוק הבא "והלוחות מעשה אלוקים המה, והמכתב מכתב אלוקים הוא חרות על הלוחות" דמתחילה כתיב שהלוחות מעשה אלוקים המה והיינו שהיה בהם נס במה שהיו כתובים

מעבר לעבה, ולאחר מכן כתיב 'והמכתב מכתב אלוקים הוא', והיינו שהיה בהם עוד נס 'בהכתב', שהיה נקרא מבפנים ומבחוץ.

ויש לעיין מה באים ללמדנו ניסים אלו, שהרי מסתמא לא היו נעשים אלו הניסים, אם לא להצריכנו ללמוד מהם.

ונראה שיש ללמוד מזה שני יסודות בתורה, הראשון הוא, שהתורה יש לה קיום אף בלא תמיכה, וזה מרומז בהא דמ"ם וסמ"ך שבלוחות בנס היו עומדים אף על פי שלא היתה להם תמיכה, ולא רק שאין התורה צריכה תמיכה אלא אדרבה הארון הוא זה שנושא את נושאי, וכל מה שטבע הקב"ה בבריאה

שהיו לומדי התורה נצרכים לסיוע העשירים, הוא לתועלת העשירים, שאם לא כן לא תהא להם זכות בתורה, ובלא זכות בתורה לא יוכלו לזכות לתחיית המתים כמבואר בגמ' כתובות (קיא, ב).

והיסוד השני המרומז בזה הוא, הענין המבואר בגמרא (יומא עב, ב) שכל תלמיד חכם שאין תוכו כבדו אינו תלמיד חכם, ולמדו זאת מקרא דמבית ומחוץ תצפנו, וכן למדנו מהכתב שהיה נקרא בשווה משני הצדדים, ולא כתלמיד חכם שנקרא מבחוץ באופן אחד, ובפנים הוא נקרא באופן אחר, וכאן נתחדש שיהא שוה מכל אנפין.

משלחן רבי אליהו ברוך

מבאר רבותינו

מעלת האדם העומד כחלק מכלל הציבור

– במשנת מרן רה"י שה"ת הגר"ח שמואלביץ

כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם וגו' זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה' וגו' העשיר לא ירבה והדל לא ימעט ממחצית השקל (ל, יב-ג). וברש"י (שם, טו): "ומהם נעשו האדנים".

מבואר בדברי רש"י, שהסוף שנאסף מתרומת מחצית השקל שימש לעשיית האדנים למשכן. והנה, בתרומה זו כתבה התורה שעל כל אחד לתת מחצית השקל בדיוק – "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט". ויש להבין, הלא בניית האדנים היא בכלל כל בניית המשכן, וכשם שבכל שאר הדברים שהוצרכו למשכן, כל אחד מישאל היה יכול לתרום כפי נדיבות לבו [כמבואר בדברי רש"י שם] גם בתרומת האדנים היה צריך להיות שכל אחד יהיה יכול לתרום כפי נדיבות לבו. אף שאיסור "לא ימעט" מובן היטב, שמא לא יהיה די כסף לבניית האדנים, אבל לא מובן מדוע ראתה התורה לאסור על הרוצה בכך שלא ירבה בתרומה זו.

השראת השכינה בעם ישראל תלויה במידת אחדותם

ביאר בזה מרן ראש הישיבה הגר"ח שמואלביץ זצ"ל (שיחות מוסה, מאמר 'מעלת הכלל'), שהמקום המיועד להשראת השכינה צריך להיבנות על ידי עם ישראל ככלל, כיחידה אחת. ולכן, רק אם לפחות בתרומה אחת ישתתפו כולם באופן שווה, אפשר יהיה לומר

שתבא במהרה בימינו, תלויים ועומדים במידת האחדות בכלל ישראל.

ומאידך, הפירוד והמחלוקת רח"ל גורמים לסילוק השכינה מעם ישראל, וכפי שכתבו בדעת זקנים מבעלי התוספות על הפסוק (דברים לג, ה): "ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל" – "כלומה כשישראל יחד באחוה ורעות, אז הקב"ה מלך עליהם. אבל בשעת מחלוקת, כביכול הם עושים כאילו אין הקב"ה מלך עליהם". ומבואר כאן דבר נורא ביותר! שכשם שהאחדות בעם ישראל גורמת להשראת השכינה, כך הפירוד והמחלוקת רחמנא ליצלן גורמים לסילוק השכינה, "כאילו אין הקב"ה מלך עליהם".

מעלת האדם העומד כחלק מכלל הציבור

הוסיף בזה מרן הגר"ח שמואלביץ זצ"ל, כי מטעם זה ישנה חשיבות גדולה שאדם יקפיד תמיד להיות חלק מכלל הציבור, בכדי שזכות הרבים תעמוד לו בעת צרה. וכן מצינו ביעקב אבינו שנאמר בו (בראשית לב, כה): "ויוותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו", ומשמע שרק אחר שנוותר לבדו יכול היה המלאך להיאבק עמו. והביאור בזה, שכאשר האדם בודד לבדו, כחות הרע מנסים לפגוע בו בכל כחם, ובאופנים שונים, פעם בדמות יצר הרע, פעם בדמות השטן, ופעם בסיון קשה. כאשר אין לאדם את זכות הרבים שתגן ותשמור עליו, הרי הוא בסכנה עצומה פן יצליחו להזיקו.

המשך בעמ' 4 <

רבי אברהם צבי קמאי הי"ד תשי"ב	רבי ירוחם ליבוביץ תרצ"ו	רבי אברהם בן ר' חיים ליב טיקטינסקי תרע"א	רבי אליהו ברוך קמאי תרע"ז	רבי חיים ליב טיקטינסקי תרנ"ט	רבי משה אברהם אייזנשטט תרכ"ז	רבי ישראל העליר חריף תרכ"ד	רבי יוסף דוד אייזנשטט תר"ו	רבי אברהם טיקטינסקי תקצ"ה	רבי שמואל טיקטינסקי נפטר תקצ"ה	שרשרת הדורות בישיבת מיר מרנן ורבנן הגאונים
-------------------------------	-------------------------	--	---------------------------	------------------------------	------------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------	--------------------------------	--

הגאון רבי שמואל ברודנא (סמארגנער) זצוק"ל

ר"מ בישיבת מיר ברוקלין

מ"ג שנים לפטירתו - י"ב אדר א' תשמ"א

בליל הסדר היסב יחדיו עם גדולי החבורה, בתוכם הגאון רבי לייב מאלין זצוק"ל. לדברי אלה שנכחו במעמד "היו שם ממש גחלי אש..." וכולם היו מופתעים שבחור כה צעיר שולט בפסחים כמונח בקופסה בכדי לשוחח בכזו ריתחא עם רבי לייב.

מאוחר יותר כשהגיעו לאמריקה הנהיגו ראשי ישיבת "בית התלמוד" תלמידי מרן המשגיח רבי ירוחם, שביים היארצייט של המשגיח, היה כינוס לזכרו. אחד מהם היה אומר שטיקל תורה ושיחה. רבי שמואל היה היחיד שלא למד ב"בית התלמוד" שהיו מביאים אותו לשם, ביום זה לומר דברי תורה ומוסר. מרן רה"י הגאון רבי נחום פרצוביץ זצוק"ל היה מדבר עימו בלימוד כמו עם אלטערער.

היה הולך ללון בשעה סבירה על מנת להשכים קום, וכך חינך מאוחר יותר את תלמידיו, התמדתו לפנות בוקר היתה לשם דבר הגאון רבי יוסף ליס זצוק"ל סיפר שרבי שמואל היה מהמתמידים הכי גדולים. תמיד היה ראשון בביהמ"ד.

הגאון הגדול רבי משה שמואל ספירא זצוק"ל היה מתאר איך הסמרגאנער היה לומד בקדחתנות כמה שעות קודם התפילה כשהוא עומד על רגליו.

כשגלתה הישיבה לשנחאי נמנה על חשובי הבחורים, בין השאר היתה לו שם חברותא עם מרן רה"י שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצוק"ל עבר את מוראות המלחמה במזרח הרחוק, יחד עם שאר בני הישיבה מתוך התמדה ושקיעה מוחלטת בלימוד.

כמו כן זכה לסעוד על שולחנו של ראש הישיבה בשבתות, רק הוא ור' יונה מינסקער בעל היונת אלם. וללא שביקש נתן לו רבי אליעזר יהודה סמיכה. כאשר אחרים בקשו ממנו זאת, נענה להם ואמר איך אתן להם ולא אתן לסמרגונער, אפילו שלא ביקש.

בימי בין הזמנים היה לומד רבי שמואל עם חוצניקים, לא בתשלום, תחת זאת ביקש מהבחורים שהיו תקופה אצל הגרי"ז מבריסק - כמנהג שהיה נוהג במיר - את המחברות של שיעורי הרב מבריסק והעתיקים בלילות.

נולד בעיירה "סמרגון" (סמארגן) הסמוכה לויילנא. בתחילת המלחמה העולמית הראשונה למשפחה של עובדי ד' ואוהבי תורה.

בזמנים ההם של המלחמה העולמית הראשונה ולאחריה, הציבור היה שרוי בגלות אחר גלות, ובעיקר בעניות. העיירה נשרפה כליל, הכל היה חרב ולא נוסדו מוסדות ראויים תחת אלו שאבדו. הגוינט בנה את העיר עם מוסדות חילוניים ולא היה 'חדר'.

הוריו שלחו אותו ללמוד אצל מלמד, בן העיר וולוז'ין, בשם רבי חצק"ל. כשמלאו הימים ורבי שמואל גדל, סידר אותו המלמד לתקופת מה באחת מישיבות 'נובהרדוק' שהיו בסביבה.

לאחר מכן העביר אותו לישיבת 'רמייס' שהיתה ב'ויילנא'. כל אותה העת היה עוקב אחריו לראות איך הוא מצליח בישיבה. במיוחד דאג שמה 'ישיבת הכרמים' תשפיע עליו לרעה.

כל ימיו היה רבי שמואל מכיר טובה לאותו רבי חצק"ל ואף היה אומר קדיש לעילוי נשמתו. היות שהרגיש שהוא חייב למסירתו את כל חייו הרחניים.

ברמיילס שמע רבי שמואל שיעור מהגאון רבי שלמה היימן זצוק"ל והתחבב עליו מאוד. כמו כן שמע גם את הגאון רבי מאיר בסון זצוק"ל.

בשהותו בוילנא היה נוהג רבי שמואל להתפלל מנחה בשבת אצל מרן הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי זצוק"ל בהזדמנויות אלו היה מביט בו ולדבריו קנה מזה רבות, כל ימיו היה מזכיר את מרן הגר"ח ע"ה שהיה בעיניו דמות מופת כל מעשה ואישיות היו נמדדים אצלו במונחים של האם זה כמו מרן הגר"ח ע"ה או לא.

בישיבת 'מיר' בפולין ובגלות 'שנחאי'

בתרצ"ב כשהיה בן שבע עשרה וחצי, הגיע לישיבת 'מיר' וחיש מהר התחבב על בני הישיבה וראשיה. בזמנים ההם מצא מרן ראש הישיבה הגאון החסיד רבי אליעזר יהודה פינקל זצוק"ל דרך לתמוך בבחורי הישיבה שלא היתה להם פרנסה, תמורת לימודם עם בחורים חוצניקים בעלי ממון שהיו מגיעים מארצות המערב. יוצא מן הכלל היה רבי שמואל, שהגרא"י נמשך לבהירות שלו בלימוד וכל כך החשיבו עד שנתן לו תמיכה עבור חידושים שהיה משמיע בפניו. היות שחשב שאין להזיז ולשנות מסדרי לימודו כלל ועיקר ולשעבד אותם, לצורך תלמידים צעירים.

למרות שהיה מן הצעירים שחיו בשנותיו האחרונות של מרן הגה"צ רבי ירוחם זצוק"ל משך רבי שמואל את תשומת ליבו הוא הבחין בכוחותיו וראה את עתידו, על כן קירב אותו מאוד.

לעת מחלתו האחרונה ממש קרוב לפטירתו של המשגיח, קיבל רבי שמואל צו גיוס ונעשו מאמצים מופלגים לשחררו. רבי ירוחם ממש על סף גסיסה התעורר לפתע והתעניין בדאגה ובמתח "אם הסמרגונער קיבל כבר פטור מהצבא" כשהוא בצפיה מרובה לשמוע איך יעלו הדברים.

היה מקובל כחשוב גם בקרב העלטרערס בישיבה.

ההתחזקות בלימוד בתקופה ההיא, היתה נעוצה בהרגשה שזהו סוף העולם והם בהשגחה פרטית <

רבי אהרן דוד חדש תשפ"א	רבי אריה פינקל תשע"ו	רבי רפאל שמואלביץ תשע"ו	רבי נתן צבי פינקל תשע"ב	רבי בנימין בינוש פינקל תש"ן	רבי נחום פרצוביץ תשמ"ז	רבי חיים שמואלביץ תשל"ט	רבי יחזקאל לוינשטיין תשל"ד	רבי חיים זאב פינקל תשכ"ה	רבי אליעזר יהודה פינקל תש"כה
------------------------	----------------------	-------------------------	-------------------------	-----------------------------	------------------------	-------------------------	----------------------------	--------------------------	------------------------------

נא להרבות בלימוד ובתפילה לזכותו ולרפואתו השלימה בתושחי של

הגאון

רבי אברהם צבי בן חנה מרים שמואלביץ שליט"א

מראשי הישיבה

הזקוק
לרחמי שמים
מרובים

בהספידו את מרן רה"י שה"ת הגר"ח שמואלביץ
בהיכל הישיבה, התעכב הרבה על משנתו הסדורה
ורבים הרגישו שבדברים אלו הוא מדבר על עצמו,
בבחי איש לפי מהללו.

מרגלא בפומיה כשהיה מדבר עם תלמידים: "למה
אתם חייבים לעשות טשולענט? קודם תבשלו את
התפוח"א, אח"כ את הבשר..." עמל רבות על השמחה
והגעשמהק בלימוד אחד מתלמידיו מספר שהיה
מפליא לראות איך תמיד מצא אפשרות בסוף השיעור
למצוא קושיא ולהשאירה לשיעור הבא כשבכך
נוצרים מתח וציפייה להמשך הדברים.

לברר מה עלה בגורלו של רבי שמואל ברודנא, ואם
אכן המשיך ללמוד ושלח דרך רבי דוד קארנגלאס
זצוק"ל להציע לו שידוך עם אחותו שאכן יצא לפועל.
במסיבת התנאים אמר הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל
לוינשטיין זצוק"ל (שכידוע מילותיו היו מדודות) לאבי
הכלה רבי דוד לשינסקי, "אתם לקחתם את הפרח
הכי יפה בישיבה שלנו".

בחתונתו בא' דר"ח חשוון תש"ח השתתפו כל גדולי
הישיבה, ובמעמד זה אמר המשגיח שמועס (נמצא
בספר "ממזרח שמש").

בימים ההם, ישיבת "מיר" היתה רק בית מדרש
לבני הישיבה הפליטים שבאו משנחא. הללו היו
מבוגרים ותרו אחר אפשרות להקים את ביתם, ר'
יעקב לשינסקי הציע לבנו של הגאון רבי אברהם
קלמנוביץ זצוק"ל רבי שרגא משה לחדש את תפארת
הישיבה עם דור עתיד מבני אמריקה וצעירי הפליטים.

רבי שרגא משה שוחח על כך עם אביו, ולאחר שקבל
את ברכתו אמר לר' יעקב קריינא דאגרתא איהו
דהווי פרונוקא, ר' יעקב ארגן חבורה של עשרים
וחמשה בחורים ביניהם כמה שלימים עשו להם שם
כגדולי תורה ומוסר, הוא ביקש מהגרא"ק שיאות
למנות את מי שעתיד להיות גיסו לר"מ, עבור אותם
בחורים הגר"א נעתר לבקשה בהמלצתו של מרן רה"י
שה"ת הגר"ח שמואלביץ, וסמוך לאירוסיו התמנה
רבי שמואל ברודנא למג"ש בישיבת מיר, חיש מהר
הפך שיעורו של רבי שמואל לשם דבר עד שנחשב
לשיעור הכי חשוב באמריקה, ורבים נהרו לישיבה
במיוחד על מנת לשמוע את שיעוריו. היה מקובל
ששוהים שנתיים אצל רבי שמואל ברודנא.

סדר הדברים שלו באמירת השיעור היה לשם דבר,

מופלאה שרויים בפניה של גן עדן בתוך הגהינום,
(מקום נתבצר להם בגהינם כדברי המשגיח רבי שלמה
וולבה זלחה"ה) ואם אך יינצלו יהיה זה לרגל בוא
המשיח (בב"א), מתוך תחושה זו, חבורות בחורים
עסקו בסדרי "זרעים" ו"קדשים", בתקוה לחונן את
עפר ארץ ישראל ולהקריב קרבנות בבית המקדש...

בסוף המלחמה היה מהראשונים שהגיעו לאמריקה
בסוף שנת תש"ו, תקופה קצרה לאחר מכן נכנס
לביתו של הרה"ג הצדיק רבי דוד לשינסקי זצ"ל
והרבנית מרת בת שבע שהיתה מפורסמת מאוד
בעסקנות למען בני תורה ובמעשיה המופלאים.
הר"ד לשינסקי היה מאברכי הישיבה במיר שגלו עם
בני הישיבה ליפן, הוא הספיק לצאת משם באונייה
לארה"ב קודם שנפתחה המלחמה במזרח הרחוק,
והשערים נסגרו גם בנו יבלחט"א הרה"ג ר' יעקב
לשינסקי זצ"ל

שהיה אז בחור צעיר בראשית דרכו בישיבת מיר,
נסע עם הוריו לאמריקה והמשיך בתלמודו בישיבת
תורה ודעת, שם נמנה על תלמידיו המקורבים של
הגאון רבי שלמה היימן זצ"ל.

לקראת סוף המלחמה בכסלו תש"ה, חלה רבי שלמה
את חוליו האחרון, והתלמידים קיימו משמרות ליד
מיטתו כדי לסעוד אותו בחוליו. לילה אחד ארבעה
ימים לפני פטירתו רבי שלמה בעת שר' יעקב שהיה
במקום על משמרתו, נפנה אליו לפתע רבי שלמה
בשעה אחת לאחר חצות, ואמר הבט כאן למעלה
צריך להיות ספר מהרלב"ח, קבלתי אותו מהבחור
הסמרגוניה, לאחר מכן הוסיף רבי שלמה ואמר אם
הוא המשיך ללמוד הוא צריך להיות מאוד טוב
(גאר אגוטער). הנה כי כן מיד עם בואם של תלמידי
ישיבת מיר לאחר כשנה וחצי, נחפז ר' יעקב לשינסקי

מבאר רבותינו | המשך מעמ' 2

"אמר רב לעולם אל ימנע אדם עצמו מבית המדרש
אפילו שעה אחת". ובפשוטו כוונת הגמרא לומר,
שמוטב לאדם שלא יתבטל מבית המדרש ולו רגע
אחד, שמא יפסיד דבר חידוש שנאמר בבית המדרש
באותה שעה. אולם מרן הגר"ח זצ"ל ביאר שיש בזה
מעלה נוספת.

כאשר נמצא האדם בבית המדרש יחד עם הציבור,
עומדת לו הזכות העצומה של ציבור לומדי התורה
להגן עליו מכל רע. אך לאדם היושב ולומד ביחידות,
אין את הזכות הנשגבה הזאת של רבים העוסקים
בתורה, אף שיושב ועמל בתורה בכל כוחותיו. ואכן
עם ישראל ראה את הזכות העצומה שהיתה לישיבת
מיר בשואה הנוראה, שבעוד שמליוני יהודים נרצחו
על קידוש ה' הי"ד, ישיבת מיר ניצלה כמעט כולה
וזכתה להגיע למקום מבטחים, ואין זה אלא משום
זכות לימוד התורה של הרבים מתוך דיבוק חברים
ואהבת חברים, שהם היו תמיד ממעלותיה הגדולות
של הישיבה.

שיחות רבי נתן צבי

בתענית (ז, א): "אמר רבי חמא אמר רבי חנינא, מאי
דכתיב (משלי כז, ז): 'ברזל בברזל יחד'; לומר לך
מה ברזל זה אחד מחדד את חברו אף שני תלמידי
חכמים מחדדין זה את זה בהלכה. אמר רבה בר בר
חנה, למה נמשלו דברי תורה כאש שנאמר (ירמיה
כג, כט): 'הלא כה דברי כאש נאום ה'', לומר לך מה
אש אינו דולק יחידי אף דברי תורה אין מתקיימין
ביחידי. והיינו דאמר רבי יוסי בר חנינא מאי דכתיב
(ירמיה ג, לו): 'חרב אל הבדים ונאלו; חרב על שונאיהן
של תלמידי חכמים שעוסקין בד בבד בתורה, ולא
עוד אלא שמיטפשיין שנאמר 'ונאלו', ולא עוד אלא
שחוטאין". וכן, זכינו כל לומדי הישיבה לראות איך
מרן הגר"ח זצ"ל היה מגיע לבית המדרש כל שבת
לאחר הקידושא רבא, ולומד שם במשך שעות ארוכות
יחד עם הציבור.

כח הציבור בלימוד התורה ובקיום המצוות

ומעתה, כיון שמצינו שזכות הרבים מגינה ושומרת
על האדם מכל דבר רע, ממילא בלימוד התורה
שמעלת הציבור היא מעיקר מהותה, זכות הרבים
כפולה ומכופלת. והנה, איתא בגמרא (ביצה כז, ב):

אפילו המזיקים, אין כחם להזיק לאדם אלא כשהוא
לבדו. כפי שאמרו חז"ל (ברכות מג, ב): "לאחז, נראה
ומזיק. לשנים, נראה ואינו מזיק. לשלשה, אינו נראה
כל עיקר". הרי שככל שהציבור גדול יותר כחם של
המזיקים קטן יותר, ולכך, כאשר אדם מקפיד בכל
ענייניו להיות בכלל הציבור, זכות הרבים מגינה
ושומרת עליו, ואין היצר הרע יכול לפגוע בו.

כח הכלל בלימוד התורה

והנה אף שכח הציבור משפיע לטובה בקיום כל
המצוות, בלימוד התורה כחו גדול ביותר, והוא מעיקר
מהות לימוד התורה, וכפי שדרשו חז"ל על הפסוק
(שמות יט, ב): "ויחן שם ישראל נגד ההר" - "כאיש
אחד בלב אחד" (רש"י שם), וביאר האור החיים הקדוש
(שם) שהכתוב בא ללמדנו שעיקר ההכנה לקבלת
התורה, היא על ידי אחדות כלל ישראל - 'כאיש
אחד בלב אחד', ולולי הכנה זו, הקב"ה לא היה נותן
תורה לכלל ישראל.

במקומות רבים הדגישו חז"ל את גודל החשיבות
בלימוד התורה בציבור בדווקא. ידועים דברי הגמרא

הליכה יומית קבועה משפרת את הריכוז
ואת יכולת הלמידה

בחסות *3833 מאחדת

רישום לזמן קיץ תשפ"ד

הרישום לאברכים בני א"י וחו"ל,
ולבחורים בני א"י יהיה אי"ה עד

יום המישי
ד' אדר ב' תשפ"ד
14/03/2024

להרשמה ניתן לגשת ליד הכניסה לבניין המרכזי (בתוך חדר הניקוי יבש)
בין השעות 13:30-15:30 (יש להגיע עם תעודת זהות / דרכון)

או לפנות במייל kollel@themir.org או w023724136@gmail.com
ולקבל טופס רישום ישירות במייל

לבחורים בלבד - ניתן גם לפנות למשרד הישיבה בחדר מס' 4 בין השעות 10:00-16:00

ישיבת **מיר**
YESHIVAS **MIR**
YERUSHALAYIM

טלפון לבירורים
02-6574474
(בין השעות 10:30-16:00)

- אין במילוי טופס הרשמה כל התחייבות לקבלה
- בחורים הלומדים בישיבה ונישאים בשעטו"מ ומעונינים להמשיך ללמוד בכולל עליהם למלא טופס רישום לכולל כרגיל